

Z a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 38. Zettortdeenâ 20tâ September 1845.

Woi ne sinn kahds labbu padohmu teem doht, kam irr truhkums pee lohpu ehdamâ?

Neds schè kur irr labs padohms:

- 1) Kohku lappas lohpeem derriga barriba. Wahzsemme nozehrt pehpeles kohkeem (Pap-peln) sarrus, eekam lappas nobirruschas, tohs sarrus tà nolikdami, ka lappas dabbu schuht. Nisputtes aprinkti nabbaga laudis kohku lappas salaffoht un schahwejoht, un schihs lappas effoht aitam labs mittekli; pehpeku, wihtolu, leepas, behrsa un alkschnu kohku lappas pee tam effoht derrigas.
- 2) Kartuppelû luksti lohpeem labs mittekli, ir tad, kad us lauka luksti nosalluschi. Gohwju lohpi tohs ehbuschi dohd wairak un treknaku peenu. Sausâ laikâ lukstus warr us lauka schahweht, flapjâ laikâ tee us sahrdehm leekami, tà ka faknes ahrpuffè, luksti eekschpuffè. — Esnu kartuppelû lukstus apschkuhnds, ir fujjâs par seemas laiku glabbajis, un ar scheem ween mannus lohpus neddelahm pawaffari ismittinajis. Ruhfu puffè — Slehtas nowaddâ — kalpi kartuppelû lukstus us flehts behnineem noglabba.

Büttner.

Likschu no sawas puffes arri kahdu padohmu flahst. Stahdeet jelle lauzineeki wairak kohkus ap sawahm mahjahm. Behrni jums pa weetahm beskaunigi, un schehlojatees — jums ne effoht nej rikhtes, ar fo behrnu iskult; nu tad ruhpejatees jelle, ka kohli jums turwumâ buhtu. Woi tad pee tam leels gruhkums, ik gaddâ pahri mescha kohkus ap gannibahm un sehtahm stahdiht un masu schohgu aispiht, lai behrni un zuhkas to kohku ne maita? Tad buhs lappas aitam doht, buhs rikhtes behrnus kult un buhs,

ja kohks leels paaubsis nokalst, arri fo rijas krahnt eebahst eekschâ. Ne fakkait: woi tad man buhs? Nu, kad tewim ne buhs, tad buhs behrnu behrneem. Kas kohku stahda, tas dohma us muhschibu, kas kohku tihschi maita, tam tif semmes Deews ween irr. Un zik tas nejauki isstatahs, kad mahjas stahw plikkas, bes paehnas, kur fildâ laikâ apmestees, un zik tas arri irr nejauki, kad gribbam tif ween to darriht, kas mums eet labbumâ, us to ne dohmadami, ka mums atwaffa augs pakkal, probti muhsu behrni, ka mums par teem — schinnt buhschanâ — wairak jaruhpejahs, ne kâ muhsu tehwi par mums ruhpejuschees. Ja schee buhtu kohkus stattijuschi, un ne tihschi pa weetahm pohstijuschi, woi tad mums tahds kohku truhkums buhtu, kâ taggad irr? Nu tad peenemmeet to padohmu un lai arri buhtu puhlinch pee tam flahst: stahdeet kohkus ap sehtmallahm un kur wehl jums atgaddahs kohkeem derriga weeta buht.

W. P.

Wehl, brahli, wissu, kas irr pateefigs, wissu, kas gohdigs, wissu, kas taisns, wissu, kas schikhts, wissu, kas mihligs, wissu, kam irr labba flawa, ja irr kahda patihkama leeta, un ja kas irr teizams, to paschu nemmat wehrâ. (Wihl. 4, 8.)

(Stattees Nr. 37. Weigums.)

Taggad lassim tahlaku: „Man schkeet jaw gullu nobahlis eeksch sawahm dohmahm samiffis, un kaps ar truhdeem us man gaida. Jaw tum-scha mettahs azsina, jaw mehlei peetrubkst walloba, un firds pee dsihwes galla waida. Wiss-wairak grehki beedina, tee bahrgi manni noteesa.“ Ir schohs wahrbus pahrdohma, draugs, labbi, jebschu kahdu wahrdinu jaw par scho pantinu

effam runnajuschi. Un tà tad tu nu beidst: „Man schkeet, ka sohga balsj jaw skann, kas aizina preeksch teefas man, es dsirschu mannu teefu spreescham. Es dsirschu mannas grehziabas, ka tahs tohp skaidri stahstitas, es juhtu wainas manni speescham. Un firds ne weenu leegtees warr, kas irr, kas swabbadu man darr? Ja, nabbadsin, kas irr, kas swabbadu tew darr? Buddele snapscha us kappeem, ta — ja dauds, tad tam brihscham, bet ne nahwes stunda ta tew swabbadu warr darriht! Bet weens irr, kas tewi un muhs wiffus muhschigi spehj swabbadus darriht, tas irr tas Rungs un Pestitajs Jesus Kristus, kas tewim, mannim un wisseem usfauz: **Ne** apgruhtina: jeet juhfu firdis ar leeku ehschanu un dserschanu. Bet saprohti labbi, ja kas grihb pee Jesu Kristu glahbschanu un swabbadibu dabbuht, tam tad jasargahs sawu firdi ar leeku ehschanu un dserschanu apgruhtinaht. Diweem kungeem neweens ne warr kalpoht, Deewam un sawam fahrumam pehz snapscha. — **Tè** kahds zits (prohti, kahds kappu-preekschneeks) mette schohs wahrduß starpâ: Bet woi tad taggad us kappeem brandwihnu wehl dserr! Papreeksch, tad gan tà darrija; bet nu, kâ tee jauni littumi zehlahs un tohs kappu-preekschneekus eezehle, nu jaw wairs ne dserr; warr buht kahdâ rettâ weetâ ja wehl tà darra. **Atbildu** us tam: **Taisniba** gan, ka tik rettâs weetâs scho grehzigu eeradumu, us pascheem kappeem dsert, wehl paturrejuschi, un tas wiffuleelakais pulks gan no kappeem semmè dserr, bet — draugs mihlais, man dohmaht, brandwihnu, kad lihki us kappeem pawaddam, ne mas ne buhs nemt lihds; man dohmaht, ir no kappeem semmè ne buhs dsert, kas tomehr grehku padarra. **Waiza:** Nu kahdu grehku, juhß dohmajat, brandwihns padarra, kad to us kappeem dserr? — **Klaufatees!** Ne weenu grehku ween, bet wairak grehkus. **Grehks** leels irr peedsertees, un tà ar leeku dserschanu sawu firdi apgruhtinaht. **Tè** ohtrais fakka: Kas tad nu tà dsers, kâ peedserssees. **Es.** Woi tad sawâ muhschâ weenreis ween us kappeem bijuschi? Woi tad sawâ muhschâ ne

buhseet nekad rebsejuschi us kappeem kahdu peedserschu? **Buhs** nu wairak gaddi atpakkat, ka kahdu nabbagu pee kappeem bija pawairak uswittajuschi; kahjas streipaledamas un nespehdamas to mahjâs pahrwest, bija nabbadsinu eegahsuschas grahwi, un tà to atradde sawâ reibult nosalluschu. **Woi** tas naw grehks? — **Bet** pirms tas notikkahs, wezzais dseedaja lihds ar zitteem pee kappa to dseefmu no jaun. ds. gr. 472, fur 5tâ perschâ tà skann: „**Zel** fataisees us mirschanu, un dohma wiffâs leetâs: **Kâ** buhtu man, kad nomirtu es taggad us schahs weetas? **Woi** drohschi warra noschirtees? **Lab** tew, jo tad tu sargasees zaur grehkeem pohstâ eestreet.“ **Woi** tas naw grehks? **Woi** winsch gan ar apdohmu bija dseedajis? **Nu** redsat! tas irr Deewa swehtu wahrdu saimoht, kâ jaw pimit fazziju.

Wissupehdigi, kad zihnijohs pahrrunnaht, ne mas us kappeem snapsi ne nemt lihds, un tà tad ne us pascheem kappeem, nedj arri no kappeem semmè dsert, mannim mette scho eemeflu prettim: **Tâ** nu fakkeet, bet ko tad lai nabbaga zilweks darra? **Kas** spehj, tas fataifa gohdu, saluhds dauds weefus us behrehm, un tam paligu deesgan, kas palihdschs nelaihi gohdigi paglabbaht; bet ko lai nabbaga zilweks darra, kam naw tik dauds pee rohkas, ko behres gohdam fataifih, un fur lai winsch nemm paligus, sawu mihku aismigguschu paglabbaht? **Naudas** tam naw ko maksah; ja snapsis lihds, tad tapatt katrs rohku peeliks klaht, un lihkis irr apbehrts, ar wahrdu fakkoht: wiff padarrihts, kâ tik peenahkâhs; bet bes snapscha, tizzat mannam wahrdam, ne liks nej rohku klaht, ikkatrs dohmahs: **kas** mannim dallas? — **Ja** snapsis ne buhs lihds, tad kaimini labbpraht nej us kappeem ne ees, un tad warri weens patß ar sawu lihki us kappeem braukt prohjam. **Waizaju:** **Nu,** kad ir kaimini ne eetu, tomehr mahju laudis wiffi ees, un rabbi ees, un behreneeku pulzinsch buhs labß? **Atbild:** **Ne** sinnu, woi ees ir mahju laudis, un zif dascham labbam raddu naw. — **Wai** Deewin, eesauzohs, woi tad mihlestibas tik mas pee kriftigeem! **Neinè**

nomirre tahs atraitnes dehs, un tik dauds laudis, stahw rakstih's, gandrihs wiß pilfats to nelaiki pawaddija. Ja nu Zuhdi to darrija no mihlestibas, woi tad mums kristigeem ne buhs kauna? woi tee winna deena muhs dikti ne apkaunahs! Teescham tee muhs apkaunahs un ir taggad wehl apkauna, jo tee scho baltu deenu nekahdu dsehreenu ne nemm lihds us kappeem, un tomehr leels pulks to aismigguschu brahli jeb mahfu pawadda mihlestiba, un meh's kristigee tik brandwihna pehz to darritu? Uk pasargi Deewin! Upschelojees par scho besdeewibu! Amen. Za tad beidsu un ne warreju wairak runnaht, firds pahrleeku sahpeja.

Kristigee, kad jelle atstahfatees no sawas firds kuhribas!!! Uk Kursemme, Kursemme! kas tu tik baggata ar basnijahm un skohlahm, kas tu tik dauds taisnus dwehseles gannus tawa plascha flehpt lehlo, kas wissi par tawu swehtibu, labbklahschanu un par tawa prahta apgaismoschanu ta neapnizzigi ruhpejahs, kam gribbi wehl tumfibas allas mahjoht? Tawi wezzehwi irr jaw skohlas gaidijuschi un us to brihdi preezajuschees, zaur ko Kursemmê gaischums raffees. Nu irr tas brihdis winnu gaidischanas, zaur augsta Keisera schelastibu, fungu deewabihjigu firdi un mahzitaju ruhpiгу gahdaschanu par tawu apgaismoschanu, atnahzis, tapehz zellees un tohpi apgaismota, jo tawa gaisma nahk un ta Runga gohdiba uslez pah'r terwi (Esaj. 60, 1). Za nakts irr pagahjusi un ta deena irr tuwu nahkusi; tapehz lai noleekam tahs tumfibas darbus un apwelkam tahs gaischibas eerohschus, lai itt ka deena gohdigi staigajam: ne rihschanâ un plihfeschanâ, ne bahrsiba un eenaidiba, bet Jesus Kristus mihlestiba.

P. Stranckman

Pateizibas wahrdi tahm swehtahm
bihbeles = beedribahm.

I.

Par ko wehl teikschu pateizib'
No wiffas sironinas,
Kas ta par leela schelastib'
No bihbel's = beedribas.

2.

Uk preeks, nu irraid sehjams laiks
Mums wisseem kristiteem,
Kad wirsü mahzahs elles twaiks
Ur saweem paligeem.

3.

Waldeems jums swehtem sehjeem
Par Deewa wahrda graud',
Tas kriht us mums, teem nabbageem,
Lai wezs un jauns to baud'.

4.

Za Deewa draudse lihgsnojahs
Ur warren leelu preek',
Za lihds pat semmes pallannahs
Un Jesus gohdu leek.

5.

Kas mahzklus isfuh'tija
Pee wisseem paganeem,
Teem swehtu zellu rahdija,
Lai eet pee behdigeem.

6.

Kas malbijees, lai atgreeschahs
Pee ihstas tizzibas;
Kas nebehdneeks, lai peespeeschahs
Pee skaidras mahzibas.

7.

Es Deewu luhgschu nak't un deen',
Lai schis darbs stiprinahs
Pee teem, kas elles purwos breen
Un grehkos allojahs.

8.

Bet ko wehl luhdsu, paklauset
Zuh's, mihli Deewa behn',
Zell' sawas rohkas atdarreet.
Zit mihligi un lehn'.

9.

Gan wisseem patihk lehti nemt
Scho dahrgu dwehfel's mant',
Bet grehku fihkstums firdi fremt,
Gribb mantu kraht negant'.

10.

Upgahdaj't wehl tohs nabbagus,
Lai Deewa prahts notihkft,
Un ne aismirsteet grubdeenus,
Ka schis darbs ne isnihkft.

11.

No kam tad nahf schis labbums tahds,
 Woi tas bes Deewa irr?
 To ne nosweesch no gaisa kahds,
 Deews wissu sinn un schirr.

12.

Tapehz juhs, draugi, atminneet
 To bibbel's = beedribu,
 Un sawu graffi peelerjeet
 Ur leelu lihgfimibu.

13.

Tad Deews apgahdohs tew' un mann',
 Tu kristihts zilwezin,
 Un meeru preschirks arridsan
 Ur sawu fwehtibin'.

14.

Alf, Rungs, dohd baudiht weffesam
 No jauneem sehjumeem,
 Un man la grehku zilwesam
 Preeks nahf no tihumeem.

U. C.

Oktober f. g., kas par to weenigu un isflehgschanas-terminu nolikts, ar sawahm praffischanam schein peeteiltees un teefas spreedumu sagaidht. Ubgunst-Grinfeltes pagasta teefa, tai 1ma September 1845. 3
 (Nr. 170.) ††† Kristapp Hennig, peesehdetajhs.

Dstronowig = Freymann, pag. teefas
 ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Krohna Sehlpils pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas parradu jeb zittas praffischanas buhtu pee ta uomirruscha Krohna Wiksteresmuischas fainneeka Zahna Ruptsche no Plozzanu = mahjahm, usaizinati, pee saundeschanas sawas teefas lihbs imu Nowember f. g., kas par to weenigu un isflehgschanas-terminu nolikts, ar sawahm praffischanam schein peeteiltees un teefas spreedumu sagaidht. Sehlpillè, tai 1ma September 1845. 3

(Nr. 484.) Peter Grinberg, pagasta wezzakajhs.
 C. Franck, pagasta teefas ffrihweris.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Ubgunst-Grinfeltes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas parradu jeb zittas praffischanas buhtu pee ta no mahjahm islikta fainneeka Rudsifchu Putraima, usaizinati, pee saundeschanas sawas teefas lihbs 20tu

Zitta fluddinafchanas.

Swehtdeen, tai 16ta September f. g., irr Zelgawâ farkani dseltena gohws, bes kahdas zittas simes, la tik ar masu baltu sifmitti peerè, pasubdufe. Kas par scho gohwi Steffenhagen lunga nammâ Zelgawâ taisuu sinuu dohd, dabhuhs 1 rubli sudr. pateizibas naudas.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Ribgâ, tanni 17ta September 1845.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
1 jauns dahlderis geldeja	1	33	1 pohds kannepu tappe maksahs ar	1	—
1 puhrs rudsu tappe maksahs ar	2	30	1 — linnu labbakas surtes — —	1	80
1 — kweeschu — —	2	60	1 — — flittakas surtes — —	1	60
1 — meeschu — —	1	30	1 — tabafa — —	—	70
1 — meeschu = putraimu — —	2	25	1 — dselses — —	—	75
1 — ausu — —	1	10	1 — sweesta — —	3	—
1 — kweeschu = miltu — —	4	—	1 muzzâ filku, preeschu muzzâ — —	6	50
1 — bibheletu rudsu = miltu — — — —	2	60	1 — — wihlfchnu muzzâ — —	7	—
1 — rupju rudsu = miltu — — — —	2	25	1 — farkanas fahls — —	7	—
1 — siruu — —	2	—	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	—
1 — linnu = sehklas — —	3	75	1 — rupjas baltas fahls — —	4	40
1 — kannepu = sehklas — —	2	—	1 — smalkas fahls — —	4	—
1 — kimmenu — —	5	—			

W r i h w b r i k k e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-raths U. Weitler.